

Ügyszám: NAIH-3081-2/2013/J
Ügyintéző: dr. Bíró János
Telefon: 391-1425

Fekete Gábor úr részére
helyettes államtitkár
Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium

zsuzsanna.nemethy@kim.gov.hu

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

A Nemzeti Egységes Kártyarendszerről szóló törvény összevont előzetes és közigazgatási egyeztetés céljából megküldött tervezetéhez a következő észrevételeket teszem.

A Nemzeti Egységes Kártyarendszer létrehozásával egyetértek, ugyanakkor jelzem, hogy a véleményezésre megküldött tervezet adatvédelmi szempontból számos hiányosságot és problematikus részt tartalmaz, amelyet korrigálni szükséges. Részletes észrevételek:

2. §: A törvény hatályát a Magyar Köztársaság területén szolgáltatást nyújtó személyekre terjeszti ki, ezen személyek csoportjait a § szövegében részletezve. A felsorolásban szerepelnek a használók is. Ez azért ellentmondásos, mert a használók ténylegesen nem nyújtanak szolgáltatást.

5. §: Az alapelvek egy része olyan követelményeket határoz meg, amelyek értelmezhetetlenek és nem köthetők a törvény előírásaihoz:

- Az a) pontban szó esik a különböző adatbázisok, külső rendszerek elérését biztosító export-import kapcsolatokról, azonban a törvényszöveg nem rendelkezik arról, hogy a NEK milyen adatbázisokat ér el és milyen külső rendszerekkel kapcsolódik.
- A d) pont alapkövetelményként deklarálja az „eredmény- és feladatorientált folyamatok kialakítását”, azonban a tervezett szövegből nem állapítható meg, hogy melyek a NEK folyamatai és azokra miképp értelmezhető az eredmény- és feladatorientáltság, mely követelmények mibenléte is tisztázatlan.

A homályosan megfogalmazott alapelvek elsősorban a normavilágosság, másodsorban a nem definiált külső adatbázis elérések és rendszerkapcsolatok miatt a személyes adatok védelme szempontjából kifogásolandók.

6. § (2) bekezdés: nem világos, hogy a szöveg miért vagylagos kapcsolatban említi az államigazgatási szerveket és a költségvetési szerveket, mintha az államigazgatási szervek kívül esnének a költségvetési körön. Az sem egyértelmű, hogy miért szükséges a szövegben az államigazgatási szerveket kiemelni az állami szervek közül.

9. §, 35. § d) pont: Az igazgatási szolgáltatási díjtétel meghatározása az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 100. § (2) bekezdése alapján csak az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével történhet.

11. § c) pont : Jogszály-szerkesztési szempontból szokatlan, hogy a működtető feladatainak példalódzó felsorolásában a rendelkezésre állási idő számítására vonatkozó szabály is helyet kap. A NEK informatikai rendszerének működésére vonatkozó minőségi követelményeket külön részben lenne célszerű szabályozni.

12. § (2) és (3) bekezdése a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szerv számára állapít meg feladatokat, noha ez a feladat nyilvánvalóan nem a személyiadat- és lakcímnyilvántartás körébe tartozik. A 8. §-ban foglaltakra tekintettel a működtetőnek kellene címezni a feladatokat.

12. § (3) bekezdés: Nincs tisztázva, hogy az Alkotmányvédelmi Hivatal (AH) milyen szakhatósági hatáskörben jár el – például okmányvédelmi, gazdaságbiztonsági stb. hatáskörben. Ezt a szakhatósági jogkört megállapító jogszabálynak rendelkeznie kell.

12. § (3) bekezdés: A törvényszöveg több helyütt csatlakozóként említi a kártya felhasználókat. Esetükben a csatlakozási eljárás során indokolatlan és adatvédelmi szempontból elfogadhatatlan lenne az AH szakhatósági bevonása.

13. § (3) bekezdés: Ha a kártya felhasználókra vonatkoznak a csatlakozottakra vonatkozó szabályok, akkor tisztázandó, hogy ők a kötelezően kiváltandó kártya formátumú okmányok vonatkozásában a külön jogszabályokban meghatározott igazgatási szolgáltatási díjon felül e § alapján további díjjal terhelhetők-e. Álláspontom szerint nem, ezért a tervezett NEK díjszabályok megalkotásával párhuzamosan felülvizsgálandók a NEK körbe vonandó kártyaformátumú okmányok külön jogszabályokban meghatározott igazgatási szolgáltatási díjai.

III. fejezet: Konceptcionálisan kérdéses, hogy szükséges-e a NEK-et személyes adatokat tartalmazó központi nyilvántartással kiegészíteni. A törvényszöveg nem határozza meg a NEK központi nyilvántartás célját, noha ezt az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 5. § (3) bekezdése előírja. Véleményem szerint indokolt lenne megvizsgálni, hogy a működtető csak a kártyákról és azok kibocsátóiról vezessen nyilvántartást, míg a kártyabirtokosok adatainak nyilvántartására – legalábbis a nem állami kártyakibocsátás esetén – csak a kibocsátónál

kerüljön sor. Az előterjesztésből nem egyértelmű, hogy megvizsgálták-e ezt a konstrukciót is.

15. § (2) bekezdés b) pont, 17. §, 26. §: A törvényszöveg három része tartalmaz ugyanarra, az adatszolgáltatásra vonatkozó szabályt. A többszörös ismétlés szükségtelen.

18. § d) pont: Az adatforrások között általánosságban az „egyéb szervek, szervezetek értesítése” szerepel. Ez azt jelenti, hogy a NEK bármely szervtől, szervezettől vehet át adatokat. Ha ez a jogalkotói szándék, akkor felesleges a b) és a c) pont, hiszen ezek is olyan szervek, szervezetek, amelyek a d) pontba beleértendők. Azonban adatvédelmi szempontból elfogadhatatlan, hogy a törvény az adatforrások meghatározása helyett általános felhatalmazást kíván adni az adatok átvételére.

IV. fejezet: A NEK-hez tartozó, nem állami kibocsátású kártyák esetén nem indokolt az adatszolgáltatást a működtetőnél centralizálni.

30. § a) és b) pont: Nincs tisztázva, hogy ezek az adatok elektronikusan és/vagy nyomtatott (gravírozott) formában lesznek feltüntetve.

30. § (1) bekezdés d) pont: Az adatchip nem adat, hanem adathordozó, ezért nem a kártya adattartalmánál, hanem annak leírásánál említendő.

30. § (2) bekezdés d) pont: Felhatalmazást kíván adni a kártyakibocsátó által meghatározott további adat kártyán történő elhelyezésére. Ez csak azon kártyafajtáknál fogadható el, amelyek használata nem kötelező, hanem a kártyakibocsátó és a kártyahasználó által kötött szerződésen alapul. Ilyen esetben kártyakibocsátó által kezelendő további adatok vonatkozásában az adatkezelés jogalapja az érintett hozzájárulása. A jogszabály által kötelezően használandó kártyák – például a NEK körbe tartozó kártyaformátumú okmányok - esetében a kezelendő személyes adatokat az adott kártyafajtára vonatkozó törvény határozza meg, ezért ezek esetében a jelen törvény nem adhat felhatalmazást a kibocsátónak arra, hogy további, közelebbről meg nem határozott személyes adatokat is lehelyezzen a kártyán.

30. § (2) bekezdés: a felsorolást indokolt lenne a külön törvényben meghatározott adatokra való utalással kiegészíteni, mert további adatokat nem csak a kibocsátó határozhat meg, hanem az egyes kártyafajtákra vonatkozó jogszabályok.

31. § (1) bekezdés a) pont: a jogviszonynak a kibocsátóval való fennállására való utalás nehezen értelmezhető és egyes kártyák esetében ez nem is megfelelő, ugyanis például a diákigazolványok esetében a kártyabirtokos nem a kibocsátóval, hanem az oktatási intézménnyel áll tanulói, hallgatói jogviszonyban.

31. §: A kártyához kapcsolódó jogok és kedvezmények e törvényben való rögzítése felesleges, ugyanis azok nem e törvényből, hanem más jogszabályból, vagy szerződésből keletkeznek. A taxatív felsorolás azért sem szerencsés, mert korlátozza a később kibocsátandó kártyák lehetséges funkcionalitását. A jelen törvény szabályozási tárgya szempontjából a 31. § a) –d) pontokban felsorolt jogok és kedvezmények csak a kártyára elektronikusan bejegyzett adatok, és a 30. §-ban foglaltakon túl további törvényi szabályozást nem igényelnek.

33. § (1) bekezdés j) pont: az oktatási igazolványok igénylésével kapcsolatos feladatokra történő utalás azt sugallja, hogy ez valamennyi majdani kártyakibocsátóra vonatkozni fog.

A tervezetből hiányoznak azok a szabályok, amelyek alapelvi szinten garantálnák, hogy a NEK rendszer létrehozása nem fogja sérteni az osztott információs rendszerek elvét. Így különösen az univerzális azonosító elhelyezésének, illetve kiolvasásának korlátozása a kártyákon, továbbá azok a szabályok, amelyek arra vonatkoznak, hogy a kártyák elektronikus adattárolóján elhelyezett adatok közül a melyek, kinek, azaz a kártyarendszer mely résztvevőjének hozzáférhetők bejegyzésre, illetve kiolvasásra. Ezek olyan szabályok, amelyek közvetlenül érintik a személyes adatok védelmét, ezért végrehajtási rendeleti szintű szabályozásuk nem elfogadható.

A tervezetből kimaradtak továbbá azok a szabályok, amelyek megfelelő eljárásrendben biztosítják, hogy az érintett teljes körűen hozzáférhessen a kártyán rá vonatkozóan tárolt adattartalomhoz.

A jelzett adatvédelmi hibák és hiányosságok miatt a törvénytervezet jelen állapotában történő elfogadásával nem értek egyet és javaslom a tervezett törvényt az Infotv. szabályaival összhangban átdolgozni, kiegészíteni.

Budapest, 2013. december „ 04 „

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár